

SEKSISME TEGENGAAN: EEN UITDAGING VOOR DE GELIJKHEID VAN VROUWEN EN MANNEN

Een woordje uitleg bij de
wet tegen seksisme in de
openbare ruimte

INSTITUUT VOOR
DE GELIJKHEID
VAN VROUWEN
EN MANNEN

.be

EEN WET TEGEN SEKSISME, IS DAT NODIG?

Op je werk opmerkingen krijgen die niets met je werk te maken hebben, maar alles met het feit dat je vrouw of man bent.

Verhuizen omdat je elke dag opnieuw lastig gevallen wordt.

Op sociale media geïntimideerd worden omwille van je geslacht.

DAT KLINKT ONRECHTVAARDIG, NIET?

Toch worden heel wat vrouwen, en soms ook mannen, ermee geconfronteerd.

Seksisme is een ernstig probleem. Het is alomtegenwoordig en versterkt de ongelijkheden tussen vrouwen en mannen in onze samenleving. Vooral vrouwen zijn er het slachtoffer van. Soms leidt het tot regelrechte discriminatie of pesterijen op grond van geslacht.

De wet van 3 augustus 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte wil een sterk signaal geven: seksisme kan niet weggelachen worden, het is onaanvaardbaar binnen een democratische samenleving die naar gelijkheid van vrouwen en mannen streeft.

WAT IS SEKSISME, VOLGENS DE WET?

De Belgische wet ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte is uniek in de wereld: hij geeft een definitie van seksisme en omschrijft het als een strafbaar feit. Om als seksistisch beschouwd te worden, moet het gedrag tegelijkertijd de volgende 5 kenmerken vertonen. Het gaat om:

1 ELKE UITSpraak OF HANDELING...

De wet veroordeelt zowel vernederende fysieke als verbale daden, zoals bijvoorbeeld beledigingen en obscene gebaren. Ook het publiceren van bepaalde items op sociale media valt onder de wet.

2 IN DE OPENBARE RUIMTE...

De uitspraak of handeling moet in het openbaar, zoals op straat of in een station, of in aanwezigheid van andere personen gebeuren. Ook internetfora of sociale netwerken worden als openbare ruimten beschouwd.

3 DIE DUIDELIJK BEDOELD IS...

De persoon die de uitspraak doet of de actie onderneemt, doet dat duidelijk met de bedoeling het slachtoffer te vernederen. Die klaarblijkelijke bedoeling kan niet alleen uit de houding of het gedrag van de dader blijken, maar ook uit de aard van de handeling zelf afgeleid worden.

4 OM ÉÉN OF MEERDERE SPECIFIEKE PERSONEN...

Het gedrag richt zich niet tot een abstracte groep, zoals vrouwen in het algemeen. De uitspraak of handeling mikt op één of meerdere welbepaalde personen omwille van hun geslacht. Het of de slachtoffer(s), vrouw of man, moet(en) dus identificeerbaar zijn. Daarom valt seksistische reclame niet onder de wet.

5 TE VERNEDEREN OMWILLE VAN HUN GESLACHT, MET EEN ERNSTIGE AANTASTING VAN DE WAARDIGHEID VAN DIE PERSOON TOT GEVOLG.

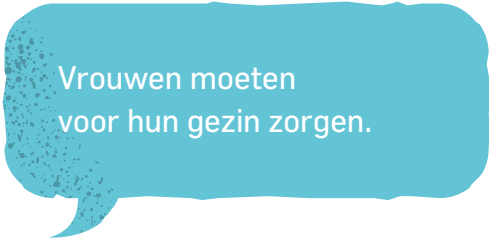
De persoon die de uitspraak of handeling doet, heeft duidelijk de intentie om het slachtoffer te vernederen omwille van haar of zijn geslacht. Het slachtoffer wordt omwille van haar of zijn geslacht geminacht, als minderwaardig beschouwd of tot haar of zijn lichaam gereduceerd op een manier die een ernstige aantasting van de waardigheid van die persoon inhoudt. Het is aan de strafrechter om te bepalen of de feiten van dien aard zijn dat ze zo'n 'ernstige aantasting van de waardigheid' betekenen.

WAT IS HET VERSCHIL MET STEREOTYPEN EN DISCRIMINATIE?

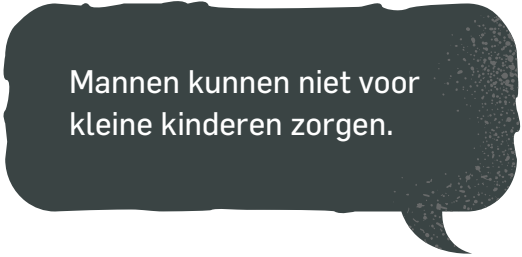
Seksisme is slechts een van de ongelijkheden die tussen vrouwen en mannen bestaan. Ook stereotypen en discriminatie zijn wijdverspreid. Die vormen echter niet het doel van de wet ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte.

STEREOTYPEN

Seksistische stereotypen zijn opvattingen of vooroordelen over de positie van vrouwen en mannen in onze samenleving. Net als seksisme, zijn ze alomtegenwoordig en houden ze de ongelijkheid tussen vrouwen en mannen in stand. De specifieke rollen die van vrouwen en mannen verwacht worden in onze maatschappij liggen mede aan de basis van seksisme.

Vrouwen moeten
voor hun gezin zorgen.

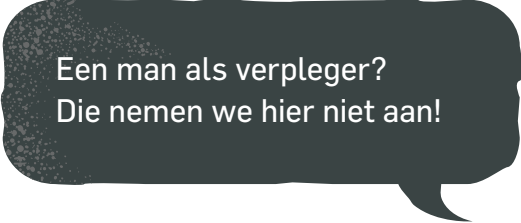
Mannen kunnen niet voor
kleine kinderen zorgen.

Maar stereotypen gaan over een algemene groep, de vrouwen of de mannen, niet over een specifieke persoon. **Het hebben of uiten van seksistische stereotiepe opvattingen is niet verboden.** Dat behoort tot de vrijheid van meningsuiting. Het ongewenste of ongepaste karakter ervan kan alleen vanuit de maatschappij ter discussie gesteld of bestreden worden.

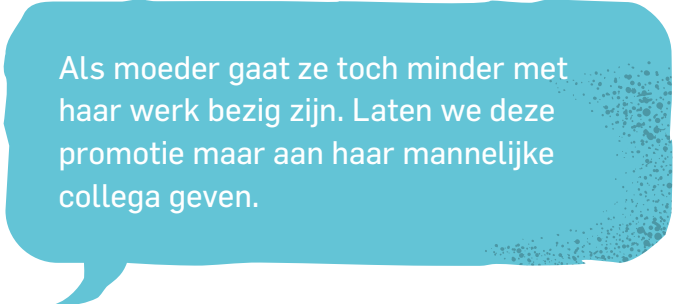
Seksistische reclame kan bij het **Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen** gemeld worden. Zo kan het Instituut optreden wanneer de reclamecampagne tot seksuele intimidatie of discriminatie aanzet.

DISCRIMINATIE

Seksistische stereotypen kunnen leiden tot discriminatie op grond van geslacht. Men behandelt een persoon dan anders, omdat zij of hij een vrouw of man is. Dat gebeurt niet noodzakelijk heel expliciet of zelfs bewust, maar is zeker schadelijk.

Een man als verpleger?
Die nemen we hier niet aan!

Als moeder gaat ze toch minder met haar werk bezig zijn. Laten we deze promotie maar aan haar mannelijke collega geven.

In België is **discriminatie op grond van geslacht verboden**. Wie denkt slachtoffer te zijn van deze vorm van discriminatie kan bij het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen terecht voor informatie en advies.

WELKE STRAF VOOR SEKSISME?

WIE OP BASIS VAN DE WET TEGEN SEKSISME
VEROORDEELD WORDT, RISKEERT:

EEN GEVANGENISSTRAF

1 maand
tot 1 jaar

EN/OF

EEN GELDBOETE

50 tot
1.000 euro

WAT KAN JE DOEN ALS JE DENKT HET SLACHTOFFER VAN SEKSISME TE ZIJN OF ER GETUIGE VAN BENT?

JE KAN:

- 1 Klacht indienen bij de politie. Wanneer je een verklaring van benadeelde persoon neerlegt, word je op de hoogte gehouden over het vervolg van je klacht;
- 2 Een advocaat inschakelen die bekijkt of je je burgerlijke partij kan stellen en om schadevergoeding kan vragen;
- 3 Melding doen bij het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen. Als onafhankelijke overheidsinstelling is de belangrijkste opdracht van het Instituut het gelijkheidsbeginsel voor vrouwen en mannen te bewaken door elke vorm van ongelijkheid aan te pakken. Seksisme is zo'n vorm van ongelijkheid.

Het Instituut verleent je gratis en in alle vertrouwelijkheid advies. In bepaalde gevallen kan het je bijstaan tijdens een rechtszaak.

Melding bij het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen:

- Gratis nummer: **0800/12.800** (druk 1 in het menu)
- **Meldingsformulier** op <http://igvm-iefh.belgium.be>

Meer info vind je:

- bij het **Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen**
gelijkheid.manvrouw@igvm.belgie.be
<http://igvm-iefh.belgium.be>
Ernest Blerotstraat 1, 1070 Brussel
- in de Wet ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte, en in de Wet ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen, op <http://www.igvm-wetgeving.be>

Verantwoordelijke uitgever:

Michel Pasteel, Directeur van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen

Depotnummer: D/2016/10.043/8

Ontwerp en realisatie: skinn

Cette publication est également disponible en français.